

Folkuniversitetets visselblåsarfunktion

Folkuniversitetet har inrättat en visselblåsarfunktion enligt lagen som trädde i kraft den 17 december 2021. Den gör det möjligt att anmäla allvarliga missförhållanden och skyddar anmälaren från repressalier.

Vad kan anmälas?

En anmälan enligt visselblåsarlagen måste ha allmänintresse, vilket betyder att:

- det gäller allvarliga förhållanden,
- det berör en större krets människor,
- det finns ett legitimt intresse av att missförhållandet uppdagas.

Det kan handla om systematiska missförhållanden som är viktiga att åtgärda ur ett samhällsintresse. Även tidigare och avslutade händelser kan rapporteras. Personliga arbetsrelaterade problem omfattas normalt inte av lagen.

Exempel på vad som kan anmälas:

- Ekonomisk brottslighet: mutor, stöld, bedrägeri, bokföringsbrott.
- Brott mot hälsa och säkerhet: arbetsmiljöproblem, diskriminering, trakasserier.
- Miljöbrott: olaglig hantering av farligt avfall.
- Integritetsbrott: felaktig användning av personuppgifter.

Vem kan anmäla?

Alla anställda samt personer med insyn i verksamheten kan rapportera. Det gäller sådant som inte hanteras genom ordinarie rutiner. Mindre fel ska rapporteras till närmaste chef eller skyddsombud.

Anmälan kan ske anonymt, men då får anmälaren ingen återkoppling. Den som anmäler behöver inte ha bevis men får inte göra falska anklagelser med ont uppsåt. Beskrivningen ska vara tydlig och innehålla fakta och relevant material för att styrka misstankarna.

Skydd för visselblåsare

Den som rapporterar i god tro riskerar inte uppsägning, sanktioner eller andra negativa konsekvenser. Om en misstanke visar sig vara felaktig påverkar det inte skyddet, så länge anmälaren agerat i god tro. Om brott misstänks kan identiteten behöva lämnas ut till myndigheter.

Folkuniversitetets hantering

Förbundskansliet tar emot och bedömer anmälningar som avser Folkuniversitetet Stiftelserna Kursverksamheten vid Stockholms, Uppsala, Göteborgs, Lunds och Umeå universitet. Endast behöriga personer får hantera ärendena, och sekretess gäller¹. Vid behov kan extern expertis anlitas.

Om anmälaren uppgett sin identitet informeras denne om eventuell extern hantering. Alla som har tillgång till ärendet har tystnadsplikt.

¹ Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (9 kap, 1 §)

Hur görs en anmälan?

Rapportering sker via Folkuniversitetets webbplats. Om anmälan görs på annat sätt, exempelvis direkt till en chef, registreras den i visselblåsarkanalerna och hanteras enligt riktlinjerna.

Bedömning av anmälan

Mottagaren avgör om en rapport ska godkännas eller avvisas. En rapport avvisas om:

- det som anmäls inte omfattas av visselblåsarlagens beskrivning ”missförhållanden i ett arbetsrelaterat sammanhang som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram”²
- den är gjord i ont syfte,
- informationen är otillräcklig,
- ärendet redan behandlas eller är avslutat.

Om rapporten inte kan hanteras inom visselblåsarssystemet får anmälaren vägledning om hur man går vidare.

Anmälaren får återkoppling inom tre månader.

Utredning

Om kansliet beslutar att utreda ärendet sker det med lämpliga medel. Extern expertis kan anlitas. Om anmälaren inte är anonym hålls denne informerad. Utredningen genomförs skyndsamt.

Personuppgifter och sekretess

Anonyma anmälare eftersöks inte. Dokumentation sparas som längst 24 månader efter utredningens avslut.

Mottagaren får inte röja information som kan avslöja anmälarens eller andra inblandades identitet. Detta gäller även externa utredare.

2025-03-27 (version 2)

² Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (1 kap, 2 §)